

Pitkän linjan veteraanityöläisiä on tämänkertainen sankarimme: Peppenä tunnettu Pertti Kanta-Hämeestä. Veteraanitoiminnassa hän on ollut mukana 20 vuotta, mutta sen juuret löytyvät paaaaaljon kauempaa.

- Vietin lapsuuteni varsin maanpuolustushenkisessä kodissa. Vaikka kotonani ei sodasta juuri puhuttu, oli se silti jotenkin aistittavissa ja läsnä, että isäni oli ollut rintamalla kaikki vuosien 1939-1945 sodat, yhteensä 5 vuotta.

Ei siis ole yllättävää, missä hän uransakin teki.

- Olen elämäntyöni tein Puolustusvoimissa, mistä jäin reserviin Esikuntakoulun johtajan tehtävistä vuonna 2001.

Tätä nykyä Peppe vaikuttaa keräyksen lisäksi myös Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiirin toiminnanjohtajana.

- Tehtävässäni palkitsevinta on nähdä, miten upeita ihmisiä veteraanisukupolvi on. Jos he jostakin valittaisivat, olisi parasta katsoa peiliin, että mikä meni vikaan. Ikävintä keräystoiminnassa on kohdata sellaisia kansalaisia, jotka eivät selvästikään ymmärrä kunniavelkamme suuruutta sotasukupolvea kohtaan, hän suree.

Vuosien aikana hän on nähnyt keräystoiminnankin käyvän läpi paljon muutoksia.

- Palaute kentältä keräykseen on pääosin positiivista, mutta alueellisia eroja tulokertymissä on yllättävän paljon. Maaseudulla olevat taloudet suorastaan odottavat ovelta-ovelta keräystä, kun taas taajamien keskustat on muuttunut melkein mahdottomaksi kerätä, alaovien lukitusten vuoksi.

Koska koko keräystuotto käytetään viimeistään keräysvuotta seuraavana vuonna veteraanien, heidän leskiensä sekä puolisoitten tukemiseen (esim. meille veteraaniliitoille ei siitä tule senttiäkään, ihan niin kuin ei kuulukaan) ja avustuksia jaetaan koko ajan, täytyy keräyksen olla jatkuvaa, hän huomauttaa.

Huoli lahjoitusten jatkuvuudesta on iso kentälläkin: koronan vuoksi Puolustusvoimat eivät ole voineet tukea keräystä perinteisellä tavallaan lahjoittamalla kustakin saapumiserästä varusmiehiä kaduille ihmisten pariin keräysavuksi. Vaikka tämä tapahtuu normaalistikin vain muutamana päivänä vuodessa, on sillä todella suuri merkitys: esimerkiksi viime vuoden osalta varusmieskeräyksen puuttuminen jätti vuotuisen keräystuottoon noin miljoonan euron loven.

- Se tarkoittaa myös miljoonan verran vähemmän jaettavaa apua tarvitseville, Peppe muistuttaa. Siksi olisikin hyvä, että ihmiset muistaisivat, että lahjoittaa voi niin tilisiirroin, soitoin, tekstiviestein kuin MobilePayn kaltaisilla palveluilla ihan koska vaan.

- Veteraanit, heidän puolisonsa ja leskensä ovat valtaosin pienen eläkkeen varassa eläviä kunniakansalaisia, joille taloudellinen tuki on varmasti tervetullut. Olen usein käyttänyt esimerkkinä kaihileikkausta ja siihen liittyvä silmälasien hankintaa, johon apua ei muualta saa. Kustannus on helposti 1000 euroa, mutta kun veteraani tai puoliso saa eläkettä vähän toista tuhatta, niin ei hän pysty edes vuodessa säästämään tuota tarvittavaa tuhatta euroa! Silloin on meidän tehtävä auttaa häntä taloudellisesti. Yhdessä saamme kerättyä tuon tarvittavan summan, ettei veteraanin tai hänen puolisonsa talous mene ihan sekaisin.

Kuluneiden vuosikymmenten aikana Peppekin on nähnyt, kuinka veteraanien rivit ovat harvenneet. Niin hänen kuin veteraanien toive on kuitenkin se, ettei heitä unohdeta edes siinä vaiheessa, kun veteraanisukupolven edustajia ei enää keskuudessamme ole noista tulevienkin suomalaisten kannalta kohtalokkaista vaiheista.

- Tärkeimpänä asiana lähestyvässä perinneaikakaudessa pidän sitä, että yhteiskuntaan juurtuisi käsitys siitä mitä tarkoittaa Tammenlehvän sukupolvi. Se sukupolvi kesti sodan koettelemukset, maksoi kohtuuttomat ja epäoikeuden mukaiset sotakorvaukset, rakensi tämän yhteiskunnan uuteen uskoon ja koulutti seuraavan sukupolven hyviin ammatteihin... ei tule ihan äkkiä mieleen vastaavasta urotyöstä selvinnyttä sukupolvea, hän miettii.
- Tästä syystä toivon, että Kansallinen veteraanipäivä 27.4. säilyy iäti liputuspäivänä, ja kun lapsi kysyy isältään: "Miksi isä liputetaan?", niin isä osaa kertoa lapselleen, mitä tarkoittaa veteraanipäivä ja Tammenlehvän sukupolvi, jota meidän on niin paljosta kiittäminen.

Alkuperäinen kirjoitus on julkaistu Sotaveteraaniliiton Facebookissa 30.7.2021.